

Aŋwà'ànè JEMS

NJI'INNU AJWÀ'ANƏ YU

A aŋwà'ànè yù aa a le ŋŋwà'ànə Jems muma bì Yesu a mbo bìKrisèn bii mə bi le njà'à waa bi tswé a itoo itoo aà. Jems à le ŋki mbə ntsyàsè a ŋghotə a Yerusalem.

Jems à ŋwà'ànə ndi'itə nî bè bi Nwî ni innù jî ghà'atè, lâ mâ ànnù yii mə à ghàa ghu aa à nî àbïintiì. Nswoŋə ni mə bi yə abiintiì ŋû aa a ni ɿfà'â yi bo bì mìghirinè mi innù mi. Kaa àbïintiì yili mə ŋyú a swoŋə ts'iì nì ñtsù aa kaa à si abiintiì yili mə a yweensə ŋû aa bê. Tâ bè bii mə bi bii Nwî aa tâ bì kii ŋghirə nî ànnu yili mə nìghàà ni Nwî ni swoŋ aà, kaa wa'a kà ñyu'u ts'iì yù'ù, kaa wa'â ni nu ka mfa'a (1.22-25). Jems a bû ŋghaa annù ñloŋ mitsyè (1.5-8), ŋù yili mə a boŋ mitsyè aa tâ à betə a mbo Nwî nî abiintiì. Ndi'itə nî bè bi Nwî mə tâ bo ka nzi ntswâ àləè yaa (3.1-12), ñtsuu mìlb'ɔ mi bìlím byaa ki tɔ'ɔtə, (4.11-12) ñtsuu kii ki kàà, tâ ɿñjè ŋù tâ à bə ɿñjè (5.12). Tâ bè bii mə bi bii Nwî aa tâ bo ka ntswa nî ñtiì waa ŋkii ntsa'atə nî Nwî a noò ŋgi'ì. Beε bo ti ghòɔ, bo kâ mbii nî ɿfånsənnù jyaa bo ni bo, ŋka ntsa'atə nî Nwî (5.13-18) ñloŋ mə Nwî a yu'u atsà'atè Nwî ŋù yili mə à tswe nî àbïintiì aà.

Jems à naŋsə ŋŋwà'ànə aa innù jii mə mbə i kwetè bè bi Nwî a mûm ñtswéntiì yàà, ŋkwetə nî waa mə bi ka ŋkhə Satan, bo bì ànnü ŋkɔŋ

njoo mbi jù, mìbañø ñka nyonjtø a mbèë Nwì tå bø bìsubiøka'â bi tsø Abraham (4.1-8).

Bì yatê ànjwà'ànè yû aa laà:

1. Nji'innü aنجwà'ànè yuà 1.1
2. Abiintii ni mìtsyè 1.2-8
3. Annü ñgàñéfumø bo bì ñgäñkabè 1.9-11
4. Annü nywe'etø ñù bo bì àkwà'ànè 1.12-18
5. Ñka nyu'u nighàà ni Nwì ñkii ñghirø 1.19-27
6. Awà'asè ñloñ annü a ñka nte'se nàndènè a titii bè 2.1-13
7. Abiintii bo àfà'â 2.14-26
8. Krisèn bo àløè yi 3.1-18
9. Krisèn bo bì ñjoo mbì 4.1—5.6
10. Idi'itè jî mɔ'ô 5.7-20

¹ A ni mè Jems, ñgàñàf'a Nwì ni yî Mmà'ambì Yesu Kristo, mè tsâ'atè ñgwè'ë ba Israel nighûm ñtsòbaà yîi mè ì ja'anø ntswetø a idigø tsim faa mbi aà.

Abiintii ni mìtsyè

² Bìlîm bâ, nì ka nañsø ndoritø a nòò yîi mè mbuu ikwà'ànø tsim i ts'i'i ghuu aà; ³ ñloñ mè nì bø tswa ntii ghu i tsyâ àkwà'ànè yîi mè a ywe'etø nî àbiintii yuu aa, boñ nì ka tigø tswe nî àtànøntii. ⁴ Nì yø mè àtànøntii yuu a ghees nî mìbii a mûm ñgi'i tâ nì tsuu lõ kaa, tâ nì kwe ñko'ç ntøø ñku'unø, kaa wa'â ni àlò'ò tswê. ⁵ Lâ mìbø ñù nìbù a ti boñ mìtsyè, a ku'unø mè tâ à tsa'atø Nwì ñløø ghu mbô, boñ à ka fa ghu mbô, ñloñ mè Nwì a fa njoo a mbo bø bìtsim nî àbøñøntii, kaa wa'â liñè bê. ⁶ Lâ bees a ti tsâ'atè Nwì a niñ ñtiñ yî ghu nû, ñtsee ki jìñkè bê. Nù ñtsim yîi mè

a jìñkè aa, à bø aa tsø akàñø ñkì miyaa yìi mø fífèrè a tii ñghës mbù mbiñ ni yu aà. ⁷⁻⁸ Ajàñø ñû ma ya mø a lòo ni mìntii mi mbaa, ñjìñkè nî jìñkè nî ìnnü ji tsìm aa, tâ à tsuu lò wa'atø mø mbø yu kwërè àyoò tsu a mbo mmà'ambì Nwì.

Ngàññfumø bo bì ñgàñkabè

⁹ Ndìm yi'inè yìi mø à ni ñù tìkùm aa à tswe ni ñka ndorítø a ajàñ yìi mø Nwì à ñèntø yi a ndøj aà; ¹⁰ tâ ndìm yi'inè yìi mø à ni ñgàñkabø aa tâ kii ñka ndorítø a noò yìi mø Nwì à sìgìsø yi a nsyé aà, ñlonj mø ñgàñkabø i ka yì wàñsø tsyà waa aa tsi'i tsø ïbwì'i ñgëè aà. ¹¹ Nòò a ki nta ntii aa, a tòò ñgëè i yorè; ïbwì'i ji i wôkè a nsyé, nìbòj ni ni mê. A ki mbø ñgìñ ñgìñ ajàñ yìi mø ñgàñkabø à ka yì tsyà yi, a noò yìi mø a karø mfa'a nî mìfà'â mi aà.

Akwà'ànè

¹² Nìdorø ni tswe a mbo ñù yìi mø à lwì'i nî àbìintìi a noò yìi mø ïkwà'ànè i zì ghu mbo aà ñlonj mø à bø tsyà mìbuu ïkwà'ànè ma jû bøø boñ à ka kwërø miyàrìnè mi ñgù'ù mi, tâ à bø ntswentìi ya yìi mø Nwì à kà'a a mbo bè bii mø bi kòñø yi aà. ¹³ Mbø mbuu ïkwà'ànè ma jû i yi ti zì a mbo ñù a tsuu lò swoñ mø, “ïkwà'ànè jû i lo aa a mbo Nwì.” Nloñ mø kaa mbø bi wa'à Nwì nî ìnnù jî bi kwa'ànè. Kaa yumbøñ a wa'à nii ñû kii ñkwa'anø nî ànnù yì bì. ¹⁴ Lâ bì kwà'ànè ñû aa wâ noò mø ìnnù jii mø a yè'ètø aa i swùñtø mè yi ñko yi tsø mâtaà. ¹⁵ Ìnnù jya mø a yè'ètø aa i tìgè ghîrø a tswê ni ju tsø mu ntigø njwe

ifānsənnù. Beε mə ifānsənnù jya i yi nkɔ'c nluu, i jwe nìwô.

16 Tâ bì tsuu ghuu lō bwe'esə mbâ bɔɔ bì maà bâ. **17** Mítèññè mî sigìnè mitsim bo bì njoò jii mə i bɔŋ māñsè aa, tsi'i tsim i lò aa aburə nsigə. I lò aa a mbo Nwìñgòñ yii mə à nàñsə mññkà'â mii mə mi tswe a aburə aa, mbə yu yii mə kaa à si kwensə, kè mbəñkə tso aliləñ aà. **18** A nî nkòñè yǐ, à le nnañsə yí'inè, ñtsya aa a njim nìghàà nii à nî ànnù nññkoñ aà, mə tâ bì'inè bə bñtsyà bì mbii a titiñ ñgòñ njoò tsim jii mə à le nnañsə aà.

Nka nyu'u nkii ñghirè

19 Bɔɔ bì maà bâ nì ka ñwa'atə annù yuà! A ku'unə mə tâ ñù ñtsim tâ à ka ñwañsə nyu'u ànnù, ñtsee ki wàñsə ghàa, nkì tsee ki wàñsə lwìñsè nî ñtòñè. **20** Nù yii mə a lwìñsə ntɔñ aa kaa a si annù yí tsinè yii mə Nwì a lòò aa ghìrè. **21** Mamùu ajàñ a ku'unè mə nì me'e ñgòñ ñnnü nsinj tsim bo bì àbì'intiñ tsimè. Mfa ibiññu ghuu a mbo Nwì, mbii nìghàà nii mə a bë a mûm ñtiñ bù aà, à nì nìnghàà ma nû nii mbə ni nyweensə ghuu aà.

22 Nì tsuu atu ibìñ nû ghuu ki bwe'esə a ñka nyu'utə nìghàà ni Nwì tsi'i yù'ùtə. A ku'unə mə tâ nì ka mfa'a nì nu. **23** Nù yii a yu'utə nìghàà ni Nwì tsi'i yù'ùtə kaa nkì'ì nì nu fa'â aa, à bë aa tsi'i tsö ñù yii mə à lèñtə nsî yi nî nkè'è, ñyø ibìñ nû yi. **24** A nañsə nlili ibìñ nû yi wa aa, a lô ñghëe yi. Fìbàñtè ti tsyà a liññè nkìrè yí yâ. **25** Lâ ñù yii mə a nañsə nlili bñññsə bya bii mə bì bɔŋ māñsè, nkëtə ni mññkìrè mi atsañ a nu bë

aa, à bə te'ε àtû yĩ ni bìnòñsè ma bû, kaa wa'à yu'utè tsi'i yu'utè m̄bu n̄l̄iñinè, lâ m̄bañnə n̄l̄eø ni bìnòñsè bya, ñgħirø n̄iñnù j̄ii mə b̄i swoñ̄ aa, boñ̄ Nw̄i à ka niñ̄ mbɔɔnə n̄iñnù tsim̄ j̄ii mə a għirrø aā.

²⁶ Mbə ɻ̄u à tswe a tit̄iñ bù ȳi mə à wà'atə mə yu tinsə amûm ànnu Nw̄i lâ kaa wa'ă ajàñ ȳi mə mbə yu tswâ àləø yi zi, boñ̄ ànnu Nw̄i yi ya à ni tsi'i ànnu adàñø dàñø. A k̄iñ m̄bwē'esə aa iħiñnū ȳi. ²⁷ Annu ȳi mə Taà Nw̄iñgħoñ a lògø tsi'i tsō ànnu Nw̄i ȳi mə a nañsə kù'ùnø, kaa wa'à n̄i àlò'b̄ tsw̄e aa, a n̄i ɻ̄ka nlənġtə bɔɔ b̄iti ni b̄ikw̄iñ b̄i bāñgyè a mûm ɻ̄gi'i bo. ɻ̄ki mbə a ɻ̄ka mb̄e iħiñnū gho tâ m̄bi tsuu l̄o s̄inj, i ta ɻ̄gi'i a nu wò.

2

Nw̄à'asə ñloñə annu nte'ε bìnàndènə

¹ B̄ilim bâ tsi'i tsō ɻ̄gāñmbii Mmà'ambî ȳi'inè Yesu Kristo, ȳi à ni Mf̄o n̄igħa'a aa, a ku'unə mə tâ n̄i tsuu b̄e itu itu ki lèntè, ñyɔñø b̄e ɻ̄kirkø yàà. ² Kè b̄i'inè l̄gø mə ɻ̄gāñkabø ȳi mə à wè'ε karø ȳi mə b̄i nañsə n̄i àt̄iñ gold bo b̄i itsə'ø atiñdùù, à z̄i ɻ̄kuu a mûm ɻ̄ghotø bù, ɻ̄gāñafum a k̄i n̄zi ɻ̄kuu għu ni b̄ikurø b̄i atsə'ø bi. ³ Mbə n̄i għa'asə ɻ̄u wa ȳi mə à wè'ε itsə'ø j̄i sigħinè aa, nswoñ għu mbo mə, "Tswe faa n̄i àləø ȳi àkò'b̄onø falà." Mbañnə nswoñ a mbo ɻ̄gāñafumø wa mə, "Għejx ntəø fili, kè jwè'ènə a nsye a mb̄eñ m̄lkòrø mə," ⁴ bəø boñ̄ ni te'ε bìnàndènə a tit̄iñ bù, ñlentø n̄i ànnu ñyox n̄i ajàñ mə ñinnu j̄i b̄i i tintə n̄i għuu aā.

⁵ Yu'utè nì mbâ bilîm bâ, wa Nwî à tsò'ɔ ñgàñêfumø fâa mbi, ñghirø mø tâ bo niñ mîntiñ mya a nu Yesu Kristo, i bañnø mbø ñgàñafù'u ànnù nîñkon, i yi njî annù nifò yii mø à kâ'a a mbo bè bii mø bi kòñè nii aà. ⁶ Lâ nì tsa'a nî ñgàñêfumø aa, bø bii mø bi nîñè nî ghu a nsyø, ñkiñ nswuñø nî ghuu ñghes ni bù a nda misa'a aa à nì aa bîwò aa ε? A sî ñgåñkabø bø aa ε? ⁷ A nì tsi'í bò mø bi ghàà nî ìnnù jî bi nloñ ikum yî sigìnè wa mø bi fa a mbo bù aà.

⁸ La mbø ò ka nañsø nløø mìfò nòñsø Nwî wa yî mø à tswê mûm àñwà'ànè mø, "Ka ñkòñø ndîm ghò tsi'í tsö o kòñø ibìñ nû gho aa," boñ ò għirê siginè. ⁹ Lâ mbø ò ka nlentø nî bø ñyønø ni bê ñkîrê yàà bøø boñ ò wò mø annù, nòñsø a kî ñtswa gho tsi'í tsö ñù yî mø kaa à si nôñsø løø aà. ¹⁰ Mbø ñù a ka nløø bìnòñsø bïtsim beø mø a għirø ñghèè ñwo yî mìfùrø a nî mûñjirø annù boñ à kî mè ñwo bìnòñsø bya tsi'í bïtsim. ¹¹ Nloñ mø ñù wa yî mø à le nswoñ mø, "Tsuu annù māghàbø ghîrø aa," à le ñki nswoñ mø, "Tsuu zwitø." Ma müu ajàñ, ò bø tsuu annù māghàbø ghîrø, lâ i bañnø zwitø ñû boñ ò wo nôñsø. ¹² Tâ nîghàâ nuu bo bì mîghîrinø mi ìnnù muu tâ mi bø tsi'í tsö mi bê bii mø bi ka yî sa'a waa nî nòñsø wa yî mø à kêtø mîñkîrø mi atsañ a nu bø aa. ¹³ Nloñ mø kaa Nwî à ka yî wa'â milîñnø ñù yî mø kaa à si milîñnø ko aa kî ñko a noò nsa'a mîsa'â. Ñko milîñnø i kayi tsyatø ntso'ctø mîsa'â.

Abiintiñ bo bì ñka mfà'â

14 Boç bi maà, mòbø ñù a swoñ mø yu tswe nì àbïintii, kaa wa'à ni ìnnù jí siginø bàññø għirø, a kwetè yi aa ni àkø aa ε? Kaa àjànejø abiñtiñ ma yû kaa mbø a wa'à yi yweensø. **15** Mbø mumaañ yi'inè yî mòbâññø kë yî mângyè a boñø itsè'è a ñwes'ε kaa wa'à ni miñi mii mø ku'unø a njî a njwi njwi aa tswé, **16** bæs ñù nìbô a swoñ a mbo bo mø, "Tâ Nwî à niñ mbɔɔnø a nu bù! Nì għeex tâ nû juu ka nloontø ñikii njî ywurø!" boñ a ka kwetø waa aa ni àkø mø mbø nì tsuu njoo jya mø i kwetø waa tâ bo tswe ntìi aa, i fa aa ε? **17** A ni ajàñ yîi mø a ki mbø aà, mø mbø ò tswe nì àbïintii yîi mø a si għirø ò fa'a nî ìnnù jí siginø aà. Ajànejø abiñtiñ ma yû à nî àkwo ayoo.

18 Lâ mòbø ñù yî mò'ɔ à tse swoñ mø, "O tswe nì àbïintii, mè bâññø m̄fa'a nî ìnnù jí siginø." Mbø a swoñ ma müu ajàñ boñ mè ka kwi'i għu mbo mø, "Dì'i abiñtiñ yo ya a mbo mè, mø mbø ò tsuu ìnnù jí siginø ki għirø, boñ mè ka bàññø i dì'i abiñtiñ ya a nî ìnnù jí siginø jii mø mø għirø aà." **19** O bii mø Nwîngħoġ à ni aa tsi'i yî mò'ɔtø aa ε? A boñjè! Lâ, tsi'i īzwî jí bi i ki mbii maa ajànejø, ñikii ntsiginø għu nsî. **20** Ittrø bê, ni lòc nzi mø àbïintii yîi mø a si ìnnù jí siginø fa'a aa, à ni àkwo ayoo aa ε?

21 A ñgħeġġi ni ta bì bitàa yî'inè, Abraham, tiġi Nwî à le nlògø yi tso ñù yîi mø mìnñu mi mî tsinø ñyonejø aa nî ànnu yî siginø yîi mø à le ñgħirø aà. A le nlògø mu yî, Isaac, ñgħeex mà' à Nwî għu a nikentø ni mò'ɔ. **22** A laa mø Abraham à le mbii Nwî aa ñikii m̄fa'a, àbïintii yî bo afà'â yi a ghèej nî àbo mɔ'ɔ. Afà'â yi a għirø mø tâ àbïintii yî ya tâ

luu. ²³ Ma mùu ajàŋ ànnù yǐi mə àñwà'ànè Nwí a le nsworj aa a fe'è mboontə mə, "Abraham à le nnij ntìi yǐ a nu Nwí, ma ya a għirè mə tâ Nwí à lōgə yi ni ɻù yǐi mə ìnnu ji i tsinə aà." Nwí a tigħe nlōgħ Abraham nî nnsukà'â yǐ. ²⁴ Yē nì, Nwí a lōgħa ɻù tső ɻù yǐi mə mìnñu mi mitsinə, ntsya aa a njim̊ ìnnu jî sigħinə jii mə a għirè aà, kaa wa'ā yònġe aa ts'i'i a njim̊ àbiintiżi yǐ yu yu.

²⁵ A le ɻiki mbət ts'i'i ngħiżn ɻegħi nî Rahab, àkwàrè mānejgyè wâ. Nwí à le nlōgħa yǐ tső ɻù yǐi mə ìnnu ji i tsinə, ntsya aa a njim̊ ìnnu jii mə à le ɻegħi aà, à le ɻikwərə bħitswərə bi baIsrael bya a nda yu, ɻiki mbu ɻegħi bħi tsyā nî mânji yǐ dàej ɻikhə waaa.

²⁶ Ma mùu ajàŋ tső mə mbət àzwí a tsuu a nu ɻù tswe, a bət akwo ɻù aa, àbiintiżi yǐi mə a sì fà'a a kī mbət aa akwo ayoò.

3

A ku'unə mə tâ bət ka ntswa alətə yaa

¹ Bìl-fim bâ, kaa sì bôj mə tâ bù bî ghà'atè bət ɻegħi d'innu, ɻiloj mə ħisa'a yǐ'inə tső ɻegħi d'innu i ka yǐ tħins ħiżżejt yǐ bət bî mō'ò.

² Bi'inə bħitsim, bī'inə għa'a fansə nî ìnnu. Lâ mħbət ɻù yǐ mō'ċ a tswe għu yǐi mə à sì nii ifansə ìnnu għirət a nî ìnnu jii mə a swoejha, boj ìnnu ji i bɔj mānej, a kī nżi a ajàŋ yǐi mə mbət yu tswâ iż-żebbu yi tsimħed.

³ Bi'inə niżżejt nî àtsanġət a ntsu l-ejja ɻegħi nî mə tâ à ka nyu'unə nî yǐ'inə. Maa ajàŋ bī'inə zi ajàŋ yǐi mə mbət bī'inə għirət a ghixxu nî mħbeġ yǐi mə bī'inə kɔnjaa. ⁴ Kè tâ bī'inə wa'atə annu nlonj

abañø ñkì. Ka mø a fañ fañ a kì ñtii tsi'í afisè yí tiì aa, bi tsisø aa tsi'í nî mûntsirê àtsisø, ñswùnjø àbañ a zí àjàñ yíi mø mbø yu tsisø a gheè àjàñ yíi mø à kòñ aà. ⁵ A kî mÙbø ñgiñj ñgiñj a nî àløø yíi mø a tswe a ntsü mbø'inè aà. Ka mø a kë'ø ñkø'ø aa, mbø tsi ki kwèè ntìi yi a nî ñnnù jí wè jí wè jíi mø mbø a għirè aà.

Wa'atø ajàñ yíi mø mbø tsi'í ñsàà mø'ø i tcò ma mù'ù ñta'a aà. ⁶ Aløø a bø aa tsi'í tsø mø'ø. A burø mbø aa mÙbø yíi mø i lùu nî ñnnù ji bî, ñtswe nî àdà'ø a mûm nu bø'inè, ñseensø nî ñnnù jí bî, i gheè nî ñlåå a mûm nû bø'inè tsi'í tsimø. Ntøø nî ñtswénti yíi'inè tsi'í tsim nî ñnsàà mø'ø yíi mø i lò aa tsi'í a mø'ø Satan ñzi. ⁷ Njumìsøñ à zí àjàñ yíi mø mbø yu mirøsø ñgøñj ñnaa tsim jíi mø tswé a nta'a kë a mûm ñkì aà, kë a bø bø naà mitsø'ø, kë bø bÙsøñ, kë ïbøñ naà tsø nô, kë naà ñkì, bî leè ñkì ya'a mmirisø ⁸ lâ kaa njû mÙsøñ kaa a wa'ø àjàñ yíi mø mbø yu mirøsø aløø aa båñjnø ñzi. Aløø a nî àyoð yí bî yíi mø a ligø tsi'í ligø, ñstsyanø a ntsisø, ñluu nî ñli'i yí mÙbø yíi mø mbø i zwitø njû aà. ⁹ Bi'inø lÙgø ñgħa'asø nî ma'ambø Taà yí'inè Nwîngøñ għu. Ñkii mbu nlÙgø mÙbøgitø nî bÙlîm bi'inè bii mø Nwî à le nnañsø waa bî finø yi aa għu. ¹⁰ Mīghàà mi ñgħa'asø Nwî bo bî mÙbøgitø mi fe'è aa tsi'í a ntsü yí fùurø! BÙlîm bâ, kaa a sì kù'ùnø ma mùu ajàñø. ¹¹ Kaa mÙbø nañebirø yíi mø ñkì yí leè i fè'è għu aa, kaa mbø a wa'ø kì mbu ka mfi'isø ñkì yí lwî. ¹² BÙlîm bâ, kaa mÙbø àti kòð a wa'a mbàn sa'a bø, kaa àti lâmsi kaa mbø wa'ø ikòð koonø bø. Kaa nill nîi mø ñkì yí lwî i fè'è għu aa, kaa mbø nî wa'ø ñkì yí nò ki

mfi'isə.

Mìtsyè mii mə mi lò nî bə aburə aà

¹³ Nù tsù à tswe a titii bù yii mə à tsyèsə nkii naŋsə nyu'u nî ìnnù i laa ghu atu aa ε? Tâ à ghîrə tâ à fe'ε bì yə tâ àlala, ntsya aa a njim àkòrè nizî yi yî sigìnè, a ti ghîrè nî ìnnù jî sigìnè a kâ sìgisə nî ibii nû yi a nsye à ni a ndi'ì mìtsyè mi ghu. ¹⁴ Lâ mbə ò tswe nî àghè'ènè a mûm ntii wò, nî àlwintòŋj, ḥka nlɔɔ tsî'i àyoò ànnù, ò tsuu ntii gho ki kwéé, ntuu nî ànnù nîŋkoŋjè. ¹⁵ Mbuu mìtsyè ma wa kaa i sì aa aburə lô. A ni mìtsyè mî fàa mbî, kaa Azwî Nwî kaa a wa'à ghu tswê, mî baŋnə lò aa a mbô izwî jî bî. ¹⁶ Adigə yii mə àghè'ènè tswe ghu nù a lɔ̄ bê ànnù yii mə a ka kwetə yi aa, ibuurə annù i kə ntswe ghu, a kî nluu nî mbuu ìnnù jî bi jî ghà'atè.

¹⁷ Lâ mìtsyè mya mii mə mî lo a aburə aa, mî tsyâmbii mìfoo nlaa, nzi nî mbɔonə, mbɔonə, nyu'utə nî ànnu yii bè swoŋ aa, ḥko ni mìlìŋnè, ḥkoonə ni mìntàà mî ìnnù jî sigìnè. Kaa nù yii mə à tswe ni ma muù mìtsyè aa kaa à si jìŋkè, kaa ki'ì ni bè kii mbwe'esə bô. ¹⁸ Ìnnù jî tsîŋjè i laa mbə mijî mii mə bi fù'ù nî njoo ñgwè'ë jii mə bè bii mə bi zî ni mbɔonə bi bè nî mbɔonə aà.

4

Nghîrê àkà'à bu bì mbi

¹ Ntsò bo bì fikòrè fii fii tswe a titii bù, lò aa fe ε? A si njoo jî bi jii mə mìntii muu mî yè'ètə, kaa wa'a bii mə tâ ni ñe'esə ntswe aa mə ghîrə mə ni ka nto aa ε? ² Ni lɔ̄ njoò, bεε nì yi ntsuu ni ju

tswe aa, nì tigè ñtañtə a nzwitə bè. Ntiì ghuu i yè'ètə njoo, lâ tsö mə kaa mbə nì wa'à ni ju tswe aa, nì tigè ñyòñə bù ni bù, ñkii ntigə ntonə bù ni bù. Kaa ni sì ni njoo jya tswe aa, nloñ mə kaa nì sì Nwì betə ni mə tâ à fa a mbo bù aà. ³ Lâ nì yi nte'ε mbetə betə aa, kaa nì wa'à kwərə aa nloñ mə ni betə ni mânjì yii à sì ku'unè aà. Ni betə njoo aa mə ni lögə ki fà'à nî ñnnù jii mə i ghìrə nû juu i ka mbɔñè aà.

⁴ Bǔ bê bii mə nì bə tsö màñgyeñ nìyɔ'ɔ yii mə a ji māghàbè aa, nì sì zi mə nì bə ki kɔñ mbi yù bon ni bàà aa Nwì a ε? Ma mùu ajan a bə mə ñù ntsim yii mə à ni nsûkà'a mbi aa, à ni ñgàñkìbàa Nwì. ⁵ Nì tsuu lõ lögə mə àñwà'ànè Nwì a tswees annù mə swoñ mə, "Azwì ya mə Nwì à le nninj a ntii bì'inè aa a yè'ètè nî njoo tsi'i mbə ànnù."

⁶ Lâ mbɔñə yii mə Nwì a fa ni a mbo bì'inè aa, i ghìrè ni mə bì'inè bañnə ntìnsè ñtsyă àzwì àyè'ètè ma yû. Ajañ mə àñwà'ànè Nwì a swoñ aa mə, "Nwìñgòn a tuu ñgäññee nu, ñniñə nî mbɔñə a nu bə bii mə bi bañnə ñsigisə nî ïbiññu waa a nsye aà."

⁷ Lâ, nì sigisə mbìñ nû yùù mìfa a mbo Nwì, ñka ntuu nî ànnù Satan bon à ka ki ñkhə nî ghuu. ⁸ Ni ka nyontə ni a mbèë Nwì tâ à ki kaa nyontə ni a mbèë bù. Nì si'i mbô muu mbâ, bu ñgäñghìrê ñnnù jii bî. Nì ghîrə tâ mìntiì muu mì laa mbâ bu bii mə nì tswe ni mìntiì mi mbaà. ⁹ Nì ka njøññə, ntigə mbo'o, ñkii nyø'ø; tâ ñìwyé nuu bañnə mbøñ ntigə niyè'ø, ñghîrə tâ nìdorè nuu nì bøñ ntigə ajøññə. ¹⁰ Nì sigisə mìbìñ mì nû muu a nsye a nsi Mmà'ambi, bon à ka ñentə ghuu a

ndəŋə.

Ñwà'asə nloŋ annù ñka nsya muswêbo a nudim ghò muKristo

¹¹ Nì tsuu ghuu bù ni bù kí fîrè mbâ bilîm bâ. Ñù yîi mə a fîrè mu Kristo, ñkii nsa'a nii aa, a ligîtè aa nôñsè ñkii nsa'a nî nôñsè wâ. Mbø ò ka nsa'a nî nôñsè bøø boŋ kaa ò sì ñû yîi mə a yu'unə nôñsè aa bê, ò bàŋnø mbø aa ñgânса'a misa'â. ¹² Nwîñgòŋ à ni tsi'i yùyu yîi mə a fa nî nôñsè ñkii nsa'a aâ. A ni tsi'i yù mə mbø a yweensè ñû ñki nzwitø yi. O lögø ibiñ nû gho aa nî wò a ñka ntsö'ctø ñsa'a ndîm ghò aa ε?

Ñwà'asə nloŋ annü ñkwæs ntìi

¹³ Nañsə nyu'utø nì mbâ bu bîi mə ni swoŋø ni mə, "A ka ghîrø bø sii, kè à ka lõ bø a yøø tâ bî'i ghees fii njò'ò alà'a lii, ñghees ntswe ghu a atû alòò, i tanø mitaa ghu, i nañsø i iswe ni àbii ghu aâ." ¹⁴ Kaa ni sì ajàn mə ntswéntîi yùù ì ka lõ bø a yøø aa zî. Nì bø aa tsi'i tsö mbâ'â tìtugø yîi mə i yi mfè'è i bû ñwi'ikø mbwékø yi aâ. ¹⁵ Mbø ni bâŋnø nñswònø aa bø mə, "Mbø Mmâ'ambi a beentø boŋ bî'i ka tswe bitìi, i ghîrø lâlâ, kë i kii ghîrø lili." ¹⁶ Lâ tsîtsòŋ ni ñee nî nû juu, ñkii ñkwæs nî nìgô nuu, kaa a wa'â kù'ùnø.

¹⁷ A nlwi'isø, ñù yîi mə à sì annù yî sigìnø yîi mə à zi mə a ku'unə a ñghirø aa, ghîrø aa, à ghîrø bî.

¹ Ngāñkabè, yu'utə n̄i annù ȳii mə mə swoŋə n̄i a mbo bù aà. N̄i ka mbo'o, ḷkii nyə'ə n̄i t̄iñ nlon ḷgi'i ȳii mə i z̄i a nu bù aà. ² Afū'ù yuu a bwè m̄ê, n̄sèkè i j̄i ñtsə'ə juu. ³ Ntsəbè i kō m̄ê gold ghùù a bò'c n̄i silva ghùù. Ntsəbè ma yu i ka bə ayəfə n̄i ñnnù j̄ii mə n̄i ghìrè aa, i kii tigə kurə n̄i ñjyāñu yùù tsi'i tsō m̄o'c. N̄i ghòtə ñjoo j̄i ghà'atə ñləø n̄i ñjwi julà mə n̄i njwi nlw̄'iñ ñjimè aà. ⁴ Kaa n̄i burə t̄i ḷkabè b̄e bii mə bi fa'a a mûm m̄insòò bù aa tû. Yu'u n̄i àjàŋ mə bo ghààntè aà. N̄iyə'ə n̄i b̄e bii bi fù'ù mij̄i muu a mûm n̄sòò aa n̄i ghèè m̄ê ḷku'u a tōjnə Mmà'amb̄i Mbu'utəmb̄i. ⁵ Ntswēñtiñ yùù i luu n̄i ñjoo j̄ii mə i ghìrè nû yùù i bçŋè aà, wa n̄i nànjsə m̄ê ñj̄i mb̄i. N̄i j̄i m̄e mfañkə mfε'ε ntigə mbə tsō nàà j̄ii i yu'utə n̄i ñjwi ȳii mə bi ka wà waa ghu aà. ⁶ N̄i sà'à m̄e m̄isa'a m̄i b̄e bii ñnnù jyaa i tsinə aa, ñniñ ḷgi'i a nu bo, ñzwitə n̄i b̄e t̄i ñj̄i'i, kaa bo wa'à waa kwε'ɛ.

Ntswâ ñti i bo ḷka ntsà'atə Nwî

⁷ N̄i ka ntswa m̄intiñ muu mbâ bil̄m mbâ, ñywe'e a njwi ȳii mə Mmà'amb̄i à ka ȳi b̄u z̄i aà. N̄i ȳe àjàŋ ȳii mə ḷgāñligə m̄insòò a tswa nt̄iñ yi nyu'utə n̄i mə tâ ñsyε ghìrə mij̄i kɔ'c aà. Ntswa n̄i nt̄iñ yi mbe n̄i noò ñtsû mbèñè bo bi noò ñtsyâbèè tâ fù'ù mij̄i myâ. ⁸ A ku'unè mə tâ n̄i ka ḷkii ntswa m̄intiñ muu. N̄i tswa abiintiñ yu tâ à t̄insə ñlon mə noò ñzi Mmà'amb̄i ȳi'inè à kòontè m̄e aà.

⁹ N̄i tsuu ghuu n̄i bù n̄i bù ki ghààntè mbâ bil̄m bâ, tâ tâ Nw̄iñgòñ à tsuu isa'a a nu bù l̄o niñø.

Wa ñgàñ nsa'a mìsa'a wa à kòontè mê, wa à tèè a ntsündâ.

10 Bilîm mìbâ, nì ka ñwa'atè ñgăñtoo Nwî jya jii mè i le sì ghàà ni ïkûm Mmà'ambi aà. Nì lögø waa tsi'i tsö àlènsè bê bii mè bi tswa ntii waa a noò ñgi'i aà. **11** Bi'inè yø mè Nwî à le nninj mbɔçnø a nu bo aa ajàñ yii mè bi le ntswe ni àtànghentii aà. Nì yu'u nî ànnù ñloñø àtànghentii Hiob. Nì ki nzi ajàñø àfù'u yii mè à le ti bø nì a njim Nwî à fa ghu mbo aà. Tsi'i annù nñjkoñè, Mmà'ambi a yu'u niyè'è nì bê, ñko nì mìlìñnè bê bi.

12 A mbü ñghèè ghu bñlîm bâ, ma ànnù à nì mè, nì tsuu ki kàà. Nì tsuu aburø, kë nsye, kë ayoò tsu ki lögø kàà ghu. Nì għirø tâ ìñjē għuù à bø ìñjø, tâ ñgañē għuù à ki mbø ñgañ tâ tâ Nwî à tsuu isa'a a nu bû lô nninjø.

Ntsà'atè Nwî ni àbñintii

13 Nù tsù a titii bù à tswe a mûm ñgi'i aa ε? A ku'unø mè tâ à ka ntsa'atè Nwî. Nù tsù a titii bù a doritø aa ε? A ku'unø mè tâ à ka nyøø ikòò ñgha'asø nî Nwî għu. **14** Nù tsù à tswe a titii bù yii mè a ghòò aa ε? Tâ à too ñkki a mbo bñi bi ndânwi tâ bì zi ntsa'atè Nwî għu atu, ñyo'ø yi nì mìghurø nî ïkûm Mma'ambî. **15** Atsà'atè ma yû mè bi tsa'atø nî àbñintii a ka ghurø ñû ñìghòò wa. Tâ Mma'ambî à bu mfa ntswénti yí fu għu mbô, bεε a be yii mè à fànsø annù boñ Nwi à ka lì'ñø ibi yi. **16** Ma mùu ajàñ nì ka mbii ifànsønnu juu bu nì bù, ñka ntsa'atø nî Nwî a atu bù nì bù. Tâ mìghòò muu mì ka mfwetø. Atsà'atè Nwî ñû

yii mə ànnū yi a tsinə aa a tswe nì mìdàdà'à mî wè.

¹⁷ Elijah à le mbaa ñki mbə ñûmìsòŋ tsō b̄i'inè. A le ntsà'atè Nwî tsi'i nì ntìi yi ntsim mə tâ m̄bəñ tsuu loo. Kaa m̄bəñ i wa'à kì nlōo a ala'a a atû nlōo ji tarə nì atìi. ¹⁸ Hlōo majya i jyà mē a bû ntsà'atè Nwî fu, m̄bəñ i swi'inè a aburə ñghirə mijì bû ñkɔ'ɔ fu a nsyê.

¹⁹ Bilim m̄bâ, m̄bə ñù yi mɔ'ɔ a titìi bù a fâ'à mânjî ànnù nñjkoŋ bee ñù mɔ'ɔ a bû ñswunjtə yi mbiñ ni ghu fu, ²⁰ tâ nì zi mə ñù yii mə à ghìrə ñgànghìrə ñnnù jî bi a ma'atè ñnnù jî b̄i ji jya aa, à yweensê ntìi yi a ntsú ñiwô, ñghìrè bi li'inè ñfånsønnù jî ghà'atè.

Bafut

**Bafut: Ntoò Kristo yî Nsigìnè: mìkàà yî mfiì New
Testament**

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bafut

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2022-10-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 27 Oct 2022

5d039b4a-c9a1-50b1-8a61-176cf48aa271